

INTERVIEW NR. 5 (SLOTINTERVIEW)

Thema: Lessen en opbrengsten

Projecten: alle

SLOTINTERVIEW

“SAMEN BESLISSEN MET ROM HEEFT BETREKKING OP ELKE BEHANDELING EN ELKE DOELGROEP”

LESSEN EN OPBRENGSTEN UIT EEN BOEIEND PROJECT IN DE GGZ

INTERVIEW MET

Monique van Bueren: Senior beleidsadviseur Zorg GGZ Rivierduinen en programmamanager Samen beslissen met ROM op maat en in de keten.

Margot Metz: Senior onderzoeker en verpleegkundige bij GGz Breburg en programmamanager Samen beslissen met ROM op maat en in de keten.

DOOR

Nicole Huttenhuis, We Care Communicatie

Monique van Bueren en Margot Metz zijn programmamanagers van Samen beslissen met ROM. Acht ggz organisaties werkten in SynQuest verband mee aan dit programma. Samen beslissen met ROM werd mogelijk gemaakt met subsidie vanuit Zorginstituut Nederland en liep vanaf oktober 2019 tot en met december 2021. Margot en Monique kijken in het laatste interview terug op de opbrengsten en de lessons learned.

Margot: ‘Wetenschappelijk onderzoek uit de ggz en ook uit andere sectoren toont aan dat Samen beslissen met ROM helpend is voor de behandelaar en de cliënt, maar de implementatie in de praktijk bleef hierbij achter. Het is belangrijk om aan te sluiten bij wat cliënten en professionals nodig hebben om samen beslissen met behulp van ROM op maat toe te passen. Dit bleek onder andere uit mijn promotieonderzoek naar Samen

beslissen in de ggz en het werd nog eens bevestigd door wetenschappelijk onderzoek in andere sectoren. Toen in 2019 vanuit Zorginstituut Nederland de call Transparantie over de kwaliteit van de zorg: Samen beslissen met uitkomstinformatie verscheen, zagen we het als een kans om Samen beslissen met ROM op maat door te ontwikkelen en verder te implementeren.'

Monique: 'In SynQuest werken de nu betrokken organisaties al ruim 10 jaar samen in het versterken van ROM als kwaliteitsinstrument in de behandeling. Die samenwerking heeft een sterke basis geboden voor dit Samen beslissen met ROM programma. In SynQuestverband hebben we gezegd: deze subsidie is een kans. Hiermee kunnen we samen meer bereiken dan ieder afzonderlijk.'

Samen beslissen

THEMA'S

Monique: 'Het is echt een bottom-up programma. De SynQuest organisaties hebben verschillende initiatieven aangedragen. Uit de initiatieven destilleerden we vier thema's die pasten binnen de subsidie, de rode draden van ons programma Samen beslissen met ROM, op maat en in de keten.'

Margot: 'De vier thema's zijn: Op maat aanpak voor specifieke cliëntgroepen, verrijken van de ROM data met andere data uit de behandeling, cliëntgroepen ondersteunen bij Samen beslissen met ROM en ROM als informatiebron in de keten. De kracht zit in het maatwerk, de aansluiting bij de diverse doelgroepen en wat er nodig is in de praktijk om Samen beslissen met ROM goed toe te passen. Op basis hiervan zijn door de projecten diverse hulpmiddelen zowel voor cliënten, zorgverleners als projectleiders opgeleverd. Bij aanvang is gekeken naar wat er lokaal nodig was.'

Monique: 'Van tevoren legden we geen restricties op. Een programma als dit vraagt om grote betrokkenheid en vasthoudendheid. Het slaagt alleen als het echt draait om je eigen doel, zodat het voor jouw organisatie en voor jouw cliënten en professionals echt relevant is. Ondanks de lokale verschillen waren er ook veel overeenkomsten. We relateerden de projecten aan de vier thema's en door steeds te zoeken naar de overeenkomsten in resultaten, lessen en knelpunten, profiteerden we door het hele project heen enorm van de samenwerking. Zo was een complex en groot project met acht betrokken organisaties toch voor ieder overzichtelijk en van meerwaarde om je eigen doelen te bereiken. Als programmamanagers hebben wij daarin niet alleen een inhoudelijke, maar ook een faciliterende en verbindende rol vervuld. Ik zie het als een groot succes dat we de energie er samen ruim twee jaar lang in hebben gehouden.'

'LAAT SAMEN BESLISSEN MET ROM NIET OP EEN EILANDJE APART STAAN, MAAR INTEGREER HET IN DE BELEIDSTHEMA'S.'

MONIQUE VAN BUEREN, PROGRAMMAMANAGER

BEVLOGENHEID

Margot: 'Het programma Samen beslissen met ROM heeft veel impact op de praktijk. Betrokkenen zijn er enthousiast mee aan de slag gegaan. En gaan er nu in de praktijk ook echt verder mee en dat is winst.'

Monique: 'Ook de gezamenlijkheid en elkaar inspireren, vind ik winst. Van deelnemers hoor ik ook ontzettend inspirerende verhalen. Zo vertelde een professional dat Samen beslissen met ROM in zijn team geen prioriteit was. Er was ook vrij veel cynisme over wat haalbaar zou zijn. Hij zei: "Door de resultaten uit het programma weet ik nu dat het kan, ook bij ons." En zo is het, je moet het gewoon gaan doen. Wel is het belangrijk om medewerkers te faciliteren, bijvoorbeeld met een training, ruimte voor intervisie op dit thema of echt helpende IT-toepassing. Ook alle deelprojecten bij al die verschillende doelgroepen en omstandigheden laten dat zien.'

Margot: 'Het is ontzettend belangrijk wat we met alle deelprojecten voor de praktijk hebben opgeleverd, zowel qua hulpmiddelen als de implementatie ervan. Er is veel belangstelling en bevoegenheid vanuit professionals en ervaringsdeskundigen. Dat is wat motiveert en waarom elk deelproject ermee doorgaat. Als ik daarover nadenk, dan denk ik echt: "Yes, dat hebben we voor elkaar gekregen!"'

MAAK HET MAKKELIJK VOOR CLIËNT EN BEHANDELAAR

Margot: 'Belangrijk is dat je het samen doet op alle niveaus van de organisatie. Ook cliënten wil je betrekken bij de implementatie van het thema. De kern die we iedere keer terugzien: Zorg voor betrokkenheid en maak het cliënten en behandelaren zo makkelijk mogelijk.'

Monique: 'We zagen ook dat het belangrijk is om aan te sluiten bij lokale principes en lokale kracht. Om Samen beslissen met ROM op lokaal niveau mogelijk te maken moet je het thema de ruimte geven en moet je het aanpassen op de specifieke lokale behandelsetting. Het betrekken van behandelaren is een succesfactor op zich. Het is dus ook het empoweren van behandelaren en het geven van controle aan behandelaren en cliënten over de ROM data. Vanwege het verleden hebben we ook te maken met argwaan: wat gebeurt er eigenlijk met de ROM data? We zien dat dit geen rol meer speelt op het moment dat je invloed hebt op de inzet van de ROM data.'

Margot: 'Samen beslissen met ROM vraagt vaak net iets meer tijd in de intakefase, maar je wint het ook weer terug doordat je met de patiënt passende behandelkeuzes maakt. Als behandelaar kun je al gauw ervaren dat je te weinig tijd hebt en dat kan een belemmering zijn om Samen beslissen met ROM toe te passen. Een belangrijke randvoorwaarde is dan ook geef hiervoor bij aanvang voldoende ruimte vanuit de organisatie.'

ZEILEN HIJSEN

Monique: 'Een van de professionals zei tijdens de slotbijeenkomst: "Hijsen we de zeilen of gaan we roeien?" Zeilen hijsen kost meer energie aan het begin van de tocht, maar uiteindelijk kom je verder en met minder moeite dan wanneer we gaan peddelen. Dat gaat ook op voor Samen beslissen met ROM: het vraagt vooraf om oriëntatie op wat voor de cliënt belangrijk is en hoe je het aanpakt in je behandeling. Maar uiteindelijk verdien je het terug, want het zorgt voor een beter en sneller resultaat. Het is de investering waard.'

Margot: 'Je wilt ook dat de projecten een vervolg krijgen en dat het onderdeel is van de strategische koers of een speerpunt is in de organisaties. De tip die wij daarbij hebben voor de stap naar duurzame borging: Zorg ervoor dat je aanhaakt bij bestaande ontwikkelingen of programma's in je organisatie.'

Monique: 'Inderdaad. Laat het niet op een eilandje apart staan, maar integreer het in de beleidsthema's, want Samen beslissen met ROM heeft betrekking op elke behandeling en elke doelgroep.'

PRODUCTEN VRIJ BESCHIKBAAR OP DE WEBSITE

Margot: 'We zorgen voor duurzame implementatie van de resultaten van het programma en voor verspreiding ervan. Alle opbrengsten komen online op de website van SynQuest. Denk daarbij aan een productenoverzicht met hulpmiddelen, zoals folders, filmpjes en rapportages voor cliënten, trainingen en instructies voor professionals en ook de interviews over het programma en de evaluatieresultaten. De resultaten van het kwalitatief en het kwantitatief onderzoek zijn begin volgend jaar beschikbaar. We haken aan bij de landelijke campagne Begin een goed gesprek. Akwa GGZ en MIND zijn hierbij betrokken en we zijn in gesprek hoe onze producten benut kunnen worden. En ook op de site uitkomstgerichte zorg.nl van VWS is ons project te vinden.'

Monique: 'Alle producten op de SynQuest website zijn bedoeld om gebruikt te worden en zijn voor iedereen gratis beschikbaar. Er is nu al vraag van andere organisaties uit het land over de ervaringen en het gebruik van onze producten in de praktijk. We leveren met dit programma echt een bijdrage aan een grotere beweging!'

OVER HET PROGRAMMA

Het SynQuest programma Samen beslissen met ROM, op maat en in de keten is mogelijk gemaakt door subsidie van het ZorgInstituut Nederland in het kader van het programma Transparantie over de Kwaliteit van Zorg.

Aan het programma Samen beslissen met ROM, op maat en in de keten werkten mee:

Amsterdam UMC, locatie VUMC-GGz-inGeest

GGz inGeest

GGZ Delfland

GGZ Rivierduinen

GGZ Noord-Holland-Noord

Emergis

GGz Breburg

Dimence Groep

SynQuest